

NR	WERKVELD	CLUSTERS	DOEL	NIVEAU		
3.4.1.1	Dagelijkse tijd	Begrippen van tijdsaanduiding en van tijdsindeling	Op een correcte wijze begrippen hanteren die verwijzen naar aanduidingen van tijd in het actief taalgebruik; in leeftijdsgebonden en authentieke contexten.	bereiken		
3.4.1.1.19	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	de datum;	herhalen		
3.4.1.1.20	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	over ... dagen, weken, maanden, jaren (jaar) ... dagen, weken, maanden, jaren (jaar) geleden;	bereiken		
3.4.1.1.21	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	heden, verleden, toekomst;	bereiken		
3.4.1.1.22	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	ouderdom, leeftijd.	aanzetten		
3.4.1.2	Dagelijkse tijd	Begrippen van tijdsaanduiding en van tijdsindeling	Op een correcte wijze begrippen hanteren die verwijzen naar tijdsindeling in het actief taalgebruik; in leeftijdsgebonden en authentieke contexten.	bereiken		
3.4.1.2.15	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	kalenderjaar, schooljaar;	herhalen		
3.4.1.2.16	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	schrikkeljaar;	herhalen		
3.4.1.2.17	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	eeuw;	herhalen		
3.4.1.2.18	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	voorjaar, najaar;	bereiken		
3.4.1.2.19	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	seconde;	bereiken		
3.4.1.2.20	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	etmaal;	bereiken		
3.4.1.2.21	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	periode;	aanzetten		

3.4.1.2.22	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	kindertijd, tienertijd, volwassenheid;	aanzetten		
3.4.1.2.23	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	generatie, jeugd, 3e leeftijd ...	aanzetten		
3.4.1.2.24	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	trimester, semester;	aanzetten		
3.4.2.6	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Uren associëren met dagmomenten.	herhalen		
3.4.2.23	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Onderscheiden naar kenmerken en duur van specifieke gebeurtenissen, rubriceren en categoriseren van maanden (zomervakantie, paasvakantie, wintermaand, herfstmaand ...).	herhalen		
3.4.2.26	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De chronologisch geordende maanden en dagen associëren met het begrip seizoen.	herhalen		
3.4.2.27	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De dag, de week, de maand situeren op een jaarkalender.	herhalen		
3.4.2.28	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De datum correct weergeven.	herhalen		
3.4.2.29	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Chronologisch geordende dagen, weken, maanden en seizoenen associëren met het begrip jaar (12 maanden, 52 weken, 4 seizoenen, 365/366 dagen).	herhalen		
3.4.2.30	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Verwoorden hoe een jaar is ingedeeld volgens maanden, weken, dagen.	herhalen		
3.4.2.31	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Schooljaar en kalenderjaar aanduiden op een meerjarenlijn.	herhalen		
3.4.2.35	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Vaardig en functioneel omgaan met een gevarieerd aanbod aan kalenders (verschillende soorten weekkalenders, maandkalenders, jaarkalenders).	bereiken		
3.4.2.36	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Tijdsaanduidingen op uitnodigingen en openings- en sluitingstijden correct interpreteren.	aanzetten		
3.4.2.37	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Verwoorden dat hun tijdbesteding gelijkenissen maar ook verschillen vertoont met die van kinderen uit andere samenlevingen.	aanzetten		
3.4.2.38	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Illustreer dat tijdbesteding mee bepaald wordt door normen en waarden, gebruiken, klimaat ...	aanzetten		

3.4.2.39	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Volgende gegevens op kalenders onderscheiden en interpreteren: feestaanduiding, zonsopgang, zonsondergang, weeknummer, dagnummer ...	aanzetten		
3.4.3.4	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Een schoolagenda/weekkalender functioneel hanteren om taken te plannen.	bereiken		
3.4.3.5	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Minstens vier opeenvolgende activiteiten plannen (zelfstandig werk, contractwerk ...).	bereiken		
3.4.3.6	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Bij groepswerk een gegeven opdracht volgens taakverdeling en tijdsplanning uitvoeren.	aanzetten		
3.4.3.7	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Gebruik maken van een maandkalender om taken te plannen.	aanzetten		
3.4.3.8	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Een planning bijsturen als die niet klopt of niet haalbaar blijkt.	aanzetten		
3.4.3.9	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	De tijd die ze nodig hebben voor een voor hen bekende activiteit realistisch inschatten.	aanzetten		
3.4.4.4	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De digitale klok lezen en interpreteren.	herhalen		
3.4.4.6	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Aangeven dat een uur gelijk is aan twee halve uren; dat een uur 60 minuten telt; dat een half uur 30 minuten telt.	herhalen		
3.4.4.7	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Een analoge klok lezen en interpreteren: de groepen van vijf minuten (lezen als '... uur tien, twintig, vijfenvierzig ...'); het volledige uur in de 24-uren indeling.	herhalen		
3.4.4.8	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Aangeven dat een dag 24 uren telt.	herhalen		
3.4.4.9	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De analoge klok lezen en interpreteren tot op de minuut nauwkeurig.	herhalen		
3.4.4.11	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Op de digitale en analoge klok het halve uur lezen als 'het is half ...'.	bereiken		
3.4.4.12	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Op de analoge klok het kwartier lezen als 'het is kwart voor ...', 'het is kwart over ...'.	bereiken		
3.4.4.13	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Op de analoge klok de tijd aflezen als: 'het is vier, tien, twintig, zestien, vijfentwintig ... over en voor ...'.	bereiken		
3.4.4.14	Dagelijkse	De tijd meten - de	De tijdsduur tussen twee gegeven momenten berekenen in	bereiken		

	tijd	klok lezen	uren, minuten, seconden.			
3.4.4.15	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Uurtabellen openbaar vervoer, openings- en sluitingsuren van zwembaden, bibliotheken ... en tijdsaanduidingen op uitnodigingen en in tv-bladen correct interpreteren.	aanzetten		
3.4.4.16	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De relatieve waarde van taalkundige tijdsbegrippen (lang, kort, even, langer, een ogenblik, een secondje, een minuutje, een moment ...) ten aanzien van exacte tijdsmetingen kunnen onderscheiden middels beleefde activiteiten.	bereiken		
34417	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Reflecteren over de subjectieve tijdsbeleving in relatie tot de reële tijdsduur.	bereiken		
3.4.4.18	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De tijd tussen twee gebeurtenissen met een kalender correct bepalen.	aanzetten		
3.4.4.19	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Naast exacte tijdsmetingen, de tijd realistisch kunnen inschatten en voorspellen die ze nodig hebben voor een voor hen bekende bezigheid (opruimen, taak uitvoeren, informatie opzoeken, te voet een bepaalde afstand afleggen ...).	aanzetten		
3.4.5.16	Historische tijd	In de eigen omgeving	Enkele actuele toestanden en gebeurtenissen uit de regio relateren aan het verleden (gebouwen, feestdagen, tradities ...).	herhalen		
3.4.5.17	Historische tijd	In de eigen omgeving	Elementen uit de omgeving als historisch herkennen.	herhalen		
3.4.5.18	Historische tijd	In de eigen omgeving	Eenvoudige geschiedkundige informatie halen uit historische sporen uit de omgeving (gebouwen, straatnamen, kerkhoven, voorwerpen ...).	bereiken		
3.4.5.19	Historische tijd	In de eigen omgeving	Enkele historische feiten, personages, gebouwen, gebeurtenissen, toestanden ..., uit de omgeving ordenen (chronologisch rangschikken en situeren) op een eeuwband (vier periodes: 'langer geleden', '19e eeuw', '20e eeuw' en '21e eeuw' - 20e eeuw en begin 21e eeuw per 10 jaar indelen).	herhalen		
3.4.5.20	Historische tijd	In de eigen omgeving	Eenvoudige informatie halen uit historische geschriften, prenten, schilderijen, foto's, films ... die handelen over de omgeving.	bereiken		
3.4.5.21	Historische tijd	In de eigen omgeving	De tijd tussen gebeurtenissen bij benadering bepalen met behulp van een tijdband.	bereiken		

3.4.5.22	Historische tijd	In de eigen omgeving	Actuele toestanden over de eigen omgeving, die voor kinderen herkenbaar zijn, aan de hand van gepaste bronnen vergelijken met toestanden uit het verleden.	bereiken		
3.4.5.23	Historische tijd	In de eigen omgeving	Van hun stad of gemeente de ontstaansperiode op een tijdband aangeven en enkele voorbeelden geven van de evolutie ervan.	bereiken		
3.4.5.24	Historische tijd	In de eigen omgeving	Enkele historische feiten, personages, gebouwen, gebeurtenissen, toestanden ... uit de omgeving ordenen (chronologisch rangschikken en situeren) op een historische tijdband, die pas vanaf de 1e eeuw na Chr. is ingedeeld in eeuwen (de vijf historische periodes – prehistorie, oudheid, middeleeuwen, nieuwe tijden en onze tijd – zijn ter illustratie aangeduid).	bereiken		
3.4.5.25	Historische tijd	In de eigen omgeving	Enkele actuele toestanden en gebeurtenissen relateren aan het verleden.	bereiken		
3.4.5.26	Historische tijd	In de eigen omgeving	Actuele toestanden die voor kinderen herkenbaar zijn, aan de hand van gepaste bronnen, in hun historische ontwikkeling illustreren. Bijv. onderwijs, mode, techniek, vrije tijdsbesteding ...	bereiken		
3.4.5.27	Historische tijd	In de eigen omgeving	Met behulp van de tijdband eenvoudige relaties leggen tussen feiten, personages, gebeurtenissen, toestanden, uit eenzelfde eeuw of periode ...die handelen over de eigen omgeving.	bereiken		
3.4.5.29	Historische tijd	In de ruimere omgeving	Enkele historische feiten, personages, gebouwen, gebeurtenissen, toestanden ..., uit de algemene geschiedenis (met nadruk op de geschiedenis van onze contreien binnen een Europese context) ordenen (chronologisch rangschikken en situeren) op een historische tijdband met 5 historische periodes: prehistorie, oudheid, middeleeuwen, nieuwe tijden en onze tijd (zie lijst inhouden, bijlage p. 97).	aanzetten		
3.4.5.30	Historische tijd	In de ruimere omgeving	Aan de hand van eenvoudig, aan hun niveau aangepast bronnenmateriaal, aspecten van het leven van mensen vroeger reconstrueren.	aanzetten		
3.4.5.31	Historische tijd	In de ruimere omgeving	Historische kaarten vergelijken met hedendaagse.	aanzetten		
3.4.5.38	Historische tijd	In de ruimere omgeving	De leerlingen tonen belangstelling voor het verleden, heden en toekomst, hier en elders.	bereiken		

